

ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ

ПРОЕКТУ «МІСТКИ ГРОМАДСЬКОЇ АКТИВНОСТІ»

Цю публікацію виготовлено за підтримки Європейського Союзу в рамках проекту «Містки громадської активності». За зміст цієї публікації відповідають виключно партнери-виконавці і її жодним чином не можна вважати такою, що відображає погляди Європейського Союзу.

Проект «Містки громадської активності» фінансується Європейським Союзом, Національним фондом на підтримку демократії та Польсько-Американським Фондом Свободи в рамках програми RITA – «Зміни в регіоні», яку реалізує Фонд «Освіта для демократії».

ЗМІСТ

Вступ

Головні результати (за оцінкою незалежного оцінювача)

Оцінка результатів проекту за компонентами

КОМПОНЕНТ 1. ТРЕНІНГИ З КАРТУВАННЯ ГРОМАД

Виконавці

Учасники

КОМПОНЕНТ 2. ГРАНТОВА ПРОГРАМА З КАРТУВАННЯ ГРОМАД

Результати та зміни в громадах, що відбулися внаслідок проекту

Відгуки грантерів

Інтеграція з іншими компонентами проекту «Містки громадської активності»

Висновки

КОМПОНЕНТ 3. ПРОГРАМА НАЦІОНАЛЬНИХ ОБМІНІВ

Географія програми національних обмінів

Спільні ініціативи після участі у програмі національних обмінів

Вплив програми національних обмінів на діяльність організацій учасників

КОМПОНЕНТ 4. ТРЕНІНГИ З ЛІДЕРСТВА

Виконавці

Учасники

Головним результатом участі у тренінгу

КОМПОНЕНТ 5. ТРЕНІНГИ З КРЕАТИВНИХ ІНДУСТРІЙ

Виконавці

Учасники

КОМПОНЕНТ 6. ФОРУМИ І ЯРМАРОК КУЛЬТУРНИХ ТА КРЕАТИВНИХ ІНДУСТРІЙ

Виконавці

Учасники

Головні результати

КОМПОНЕНТ 7. КАМПАНІЯ СОЛІДАРНОСТІ

Принципи кампанії

Публічність та інформаційні повідомлення

РЕЗУЛЬТАТИ ПІДСУМКОВОГО ФОРУМУ УЧАСНИКІВ ПРОЕКТУ «МІСТКИ ГРОМАДСЬКОЇ АКТИВНОСТІ»

Вступ

Проект «Містки громадської активності» впроваджувався ЛМГО «Центр культурного менеджменту» (Львів) у партнерстві із Благодійним фондом «Помагаєм» (Дніпро), Українською бібліотечною асоціацією (Київ) та Фондом розвитку інформаційного суспільства (Варшава) за фінансової підтримки Європейського Союзу та Національного фонду на підтримку демократії (США). Період реалізації проекту червень 2016 – травень 2018 років.

Проект сприяв демократичним перетворенням в Україні через започаткування нових, а також підтримку наявних активних громадських ініціатив у малих містах. Цільовою групою проекту були лідери громадянського суспільства, внутрішньо переміщені особи (ВПО) та громади невеликих українських міст. Окрім того, проект мав на меті посилити зв'язки і співпрацю між цільовими групами, допомогти налагодити суспільний діалог та взаєморозуміння, а також залучити місцевих жителів, ініціативні групи та об'єднання громадян до вирішення соціально-економічних викликів у громадах та містах.

Проект діяв у всіх регіонах України, але перевага надавалась учасникам та містам з Дніпропетровської, Донецької, Луганської, Запорізької, Харківської та Львівської областей.

Проект складався з семи взаємопов'язаних компонентів, спільне виконання яких сприяло демократизації українського суспільства, міжрегіональній інтеграції та створенню соціально-економічних перспектив для людей, постраждалих від збройного конфлікту на сході України.

У цьому звіті представлені результатами підсумкової оцінки діяльності проекту від зовнішнього незалежного оцінювача проекту - Ірини Скорбун.

Мета цієї публікації - поділитись результатами та успішними практиками, що виникли під час проекту, а також надати рекомендації щодо впровадження подібних проектів для зацікавлених осіб та організацій.

- **КОМПОНЕНТ 1.**

ТРЕНІНГИ З КАРТУВАННЯ ГРОМАД

- **КОМПОНЕНТ 2.**

ГРАНТОВА ПРОГРАМА З КАРТУВАННЯ ГРОМАД

- **КОМПОНЕНТ 3.**

ПРОГРАМА НАЦІОНАЛЬНИХ ОБМІНІВ

- **КОМПОНЕНТ 4.**

ТРЕНІНГИ З ЛІДЕРСТВА

- **КОМПОНЕНТ 5.**

ТРЕНІНГИ З КРЕАТИВНИХ ІНДУСТРІЙ

- **КОМПОНЕНТ 6.**

ФОРУМИ І ЯРМАРОК КУЛЬТУРНИХ ТА КРЕАТИВНИХ ІНДУСТРІЙ

- **КОМПОНЕНТ 7.**

КАМПАНІЯ СОЛІДАРНОСТІ

Вступ

(за оцінкою незалежного оцінювача)

Завдання проекту «Містки громадської активності» виконані в повному обсязі за кожним компонентом проекту: за кількістю проведених тренінгів, форумів, візитів в межах Програми національних обмінів, за кількістю учасників тренінгів, в тому числі учасників з числа ВПО. Заплановані заходи відбулися вчасно і в такому обсязі, як було передбачено планом. Кількісні показники за компонентом Програма національних обмінів значно перевищені. У поїздках обміну взяли участь більше 2000 учасників, замість 800 запланованих.

Досягнуті проектом фінальні результати відповідають цілям та головним завданням Проєкту і дозволяють зробити висновок, що стратегія та заходи проєкту були обрані правильно. Тематичне наповнення, формат заходів, процедури взаємодії з учасниками та співвиконавцями проєкту змінювалися та адаптувалися відповідно до потреб, відгуків учасників та партнерів.

Учасники заходів всіх компонентів проєкту одним з головних результатів участі в проєкті вважають нові контакти, новий культурний досвід, знайомство, нові ідеї та приклади людей, що надихають. На підставі відгуків та результатів інтерв'ю з учасниками можна зробити висновок про виконання головного завдання Проєкту (SO1): просування демократичних цінностей через культурний діалог, мобілізацію громад, міжрегіональні обміни та співробітництво.

Участь у тренінгах з лідерства, тренінгах з креативних індустрій та у форумах та ярмарку креативних індустрій стала додатковим поштовхом до започаткування громадських ініціатив, мікропроєктів, локальних заходів активістів у своїх нових громадах, застосування успішних прикладів інших громад внаслідок обміну досвідом. Це свідчить про відповідність результатів Проєкту другому стратегічному завданню проєкту (SO2): залучення організацій громадянсько-го суспільства до соціально-економічного та міжрегіонального розвитку.

Інтеграція всіх компонентів проєкту посилила ефект його впливу. Проєкт «Містки громадської активності» розробив систему взаємодії та комунікації між всіма співвиконавцями проєкту, що дозволило синхронізувати роботу компонентів проєкту, дотримуватися графіку виконання заходів, гарантувало досягнення цілей та завдань проєкту. Досвід адміністрування цього масштабного проєкту посилив організаційну спроможність організацій-співвиконавців. Реалізація проєкту сприяла розвитку навичок взаємодії, співпраці та ефективного партнерства між всіма організаціями-співвиконавцями.

Всі компоненти проєкту супроводжувалися медіа-повідомленнями, ініційованими виконавцями проєкту та підтриманими численними учасниками заходів. У ході реалізації Проєкту учасники дотримувались принципів публічності і прозорості. Ці принципи були не лише задекларовані, але й «вмонтовані» в механізми адміністрування та звітності проєкту. Вимоги щодо обов'язкової звітності за допомогою сайту (онлайн-платформи) дозволили зробити результати проєкту видимими для всіх учасників та широкого загалу.

Можна відзначити вплив проекту на різних рівнях: на рівні індивідуальної участі, на рівні організацій-учасників та на рівні громад. Учасники тренінгів з лідерства та креативних індустрій (всі вони є внутрішньо переміщеними особами) головним результатом своєї участі вважають налагодження персональних контактів, відчуття підтримки, можливості для об'єднання, переосмислення своїх можливостей і подальший особистісний розвиток. Для багатьох ця участь стала поштовхом до змін: заснування нових підприємницьких та соціальних ініціатив, переїзду до більшого міста та більш конкурентного середовища, кар'єрного зростання на новому місці роботи. ВПО зазначають про більшу інтеграцію, що може бути як наслідком участі у проекті, так і фактором часу.

В процесі участі у Проекті учасники тренінгів приєдналися до діяльності громадських організацій або заснували нові. Новостворені громадські організації, представники яких взяли участь у проекті, серед позитивних результатів зазначили: зміцнення команди, успішний досвід мобілізації ресурсів, започаткування нових ініціатив та проектів, покращення публічного іміджу своїх організацій, об'єднання в коаліції. На рівні громад найбільшого впливу досягнули у межах компоненту Картування громад, що сприяв запровадженню нових інструментів громадської участі, посиленню діалогу між мешканцями та владою, а також між представниками громадського сектору. Результати картування у декількох містах та громадах вже використані в процесі розробки стратегій та планів розвитку.

Реалізація принципу активної участі, закладеного в основу методики картування, справила найбільше враження як на учасників, так і на виконавців проекту. Методика картування, що була апробована та застосована в громадах, визнана учасниками корисним інструментом залучення мешканців до громадських ініціатив, і, на думку більшості учасників, буде застосовуватися і надалі. Завдяки детальному опису методики картування у виданому посібнику вона може бути застосована у інших містах та громадах. Учасники проекту також навели приклади звернень від колег з інших міст та випадки так званого «спонтанного» поширення застосування цього інструменту.

Проект став поштовхом для багатьох громадських ініціатив та надав можливості для мережування, партнерства, обміну досвідом для великої кількості молодих громадських організацій з малих міст України. Фінальна зустріч найбільш активних учасників всіх компонентів проекту підтвердила запит і готовність учасників проекту розвивати партнерство. Найбільш перспективними визначено такі напрямки: розвиток зв'язків між учасниками проекту, інноваційне соціальне підприємництво, продовження Програми національних обмінів в оновленому форматі, формування транскордонної платформи обмінів, створення опорних центрів розвитку та підтримки неурядових організацій у малих містах України.

Учасники компоненту картування розглядають перспективу подальшої співпраці для поширення застосування інструментів картування у інших містах. Надання такої послуги командою досвідчених картувальників може мати особливий попит, насамперед, у новостворених об'єднаних територіальних громадах.

ОЦІНКА
РЕЗУЛЬТАТІВ
ПРОЕКТУ
ЗА КОМПОНЕНТАМИ

КОМПОНЕНТ 1.

ТРЕНІНГИ З КАРТУВАННЯ ГРОМАД

Виконавці

Головним виконавцем цього компоненту були Українська бібліотечна асоціація (УБА) та Фондація розвитку інформаційного суспільства (ФРІС). Команда УБА у співпраці з командою ФРІС та запрошеними тренерами відповідала за зміст тренінгової програми, розробку тренінгових матеріалів, здійснювала адміністративне управління та логістичну підтримку тренінгової програми.

впродовж яких учасники опанували методику картування громади і розробити ґрантову заявку для проведення картування у своїй громаді.

Учасники

Учасники тренінгів були відібрані на конкурсній основі з пріоритетних для Проекту Львівської, Харківської, Донецької, Луганської, Дніпропетровської та Запорізької областей представляли 14 громад малих міст України: Новояворівськ, Новий Розділ, Кам'янка-Бузька, Угнів, Мерефа, Ізюм, Мирноград, Старобільськ, Сєверодонецьк, Добропілля, Бахмут, Кам'янське, Петриківка, Мелітополь.

Серед учасників були як досвідчені активісти, депутати місцевих рад, так і активісти-початківці. Після першого, другого та третього семінару учасники отримували завдання, які мали виконати до початку наступного семінару: здійснити пробне картування і позначити проблемні місця в громаді, дослідити стратегічні документи своїх громад, провести експрес-опитування громадської думки, фокус-групові дискусії з мешканцями свого міста. Також у період між двома семінарами учасники могли взяти участь у вебінарі та отримати консультацію тренерів.

Після участі у третьому семінарі учасники розробили і подали проекти на ґрантову підтримку від проекту «Містки громадської активності» для проведення картування у своїх громадах, 12 з яких було відібрано для реалізації. До відібраних команд з Новояворівська, Нового Роздолу, Кам'янки-Бузької, Мерефи, Ізюма, Мирнограда, Старобільська, Сєверодонецька, Добропілля, Бахмута та Мелітополя додалася команда з Новогродівки.

Командою проекту розроблено та видано посібник з картування, який став головною інструкцією з проведення картування у 12 громадах. Це видання є унікальним, оскільки написано на основі досвіду застосування методики у Польщі та з урахуванням реалій та досвіду впровадження картування в Україні в конкретних громадах. Робота над посібником тривала у перший рік проекту, що дозволило максимально врахувати потреби, запити картувальників в Україні.

Посібник поширено серед ґрантерів, презентовано та поширено через мережу бібліотек.

МИРНОГРАД

Донецька область

СТАРОБІЛЬСЬК

Луганська область

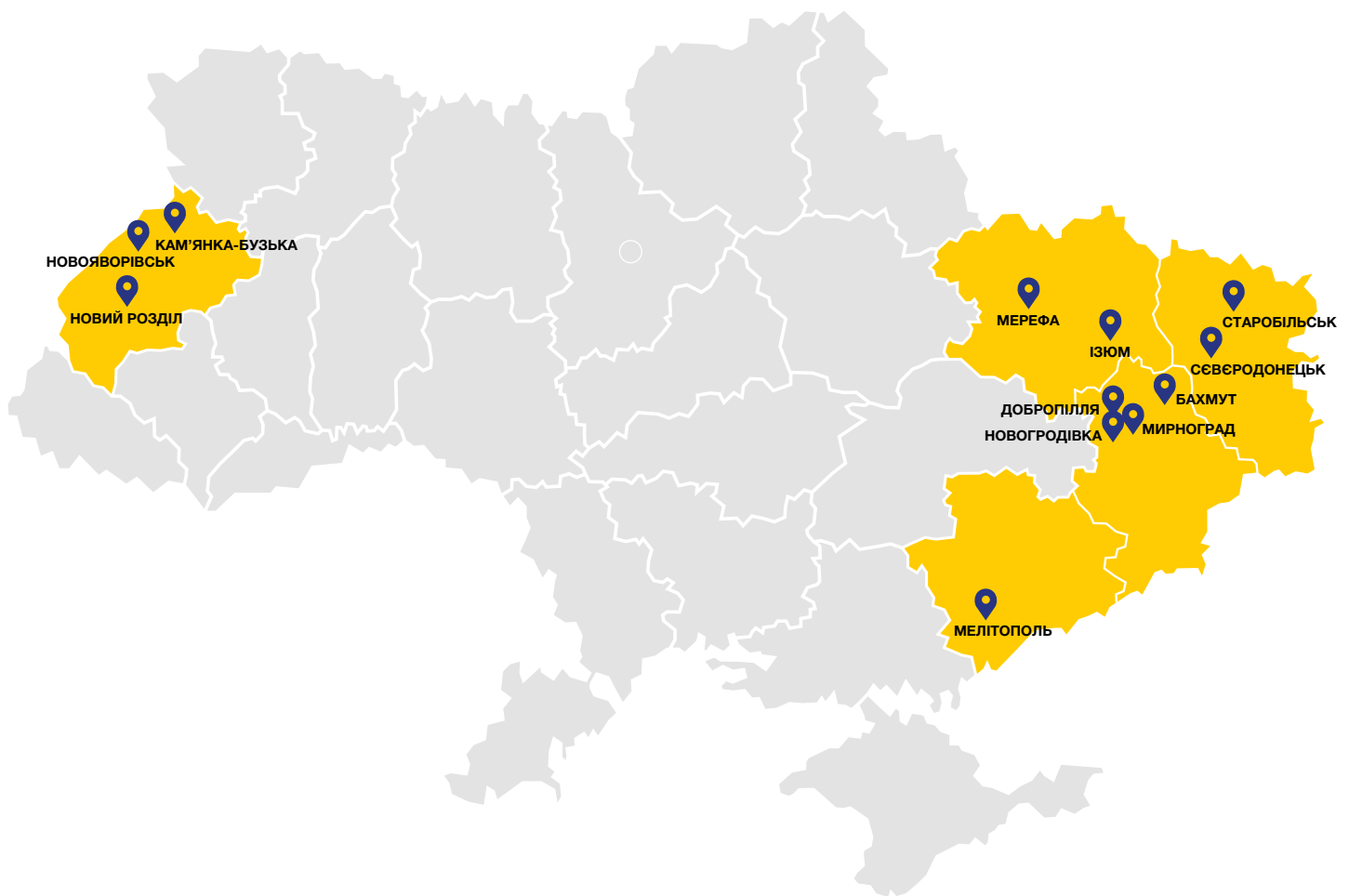

КОМПОНЕНТ 2.

ГРАНТОВА ПРОГРАМА З КАРТУВАННЯ ГРОМАД

Командою Проекту (Центром культурного менеджменту та Українською бібліотечною асоціацією) були розроблені цілі та завдання грантової програми, критерії та процедури відбору учасників грантової програми, пакет документації та інструкцій для впровадження та адміністрування грантової програми, зразки договорів та звітних документів. Відповідно до плану Проекту після третього тренінгу з картування ініціативні групи громад подали заявки на підтримку реалізації проектів з картування у своїх містах.

До участі у грантовій програмі з картування у межах проекту «Містки громадської активності» **були відібрані 12 організацій** з таких міст/громад:

Результати та зміни в громадах, що відбулися внаслідок проекту

Пілотні громади застосували методику картування як інструмент активізації громади, виявлення та узгодження пріоритетів та мобілізації зусиль мешканців для розвитку свого міста.

1

Проведення презентацій, фокус-груп, опитувань, круглих столів залучило мешканців у процес вивчення культурного та ресурсного потенціалу міста, учасники заходів отримали можливість висловити свою думку про стан речей, заявити про свої потреби, прагнення та мрії. Люди отримали можливість висловлюватися - «нарешті хтось поцікавився їхньою думкою». Після участі у дослідженнях у межах проекту мешканці почали більше виявляти ініціативу й самі долучалися до картування. Збільшилася зацікавленість проблемами громади серед населення, з'явилося відчуття причетності і впливу на розвиток міста. До роботи з картування ресурсів громади приєдналися волонтери, представники інших громадських організацій, в тому числі мешканці з числа ВПО. В одній громаді в процесі участі представники ВПО створили та зареєстрували громадську організацію.

2

У мешканців починає формуватися переконання в тому, що їхня думка цікава активістам та владі. За умови послідовності в використанні партисипативного підходу та покращення комунікації є шанс ефективно подолати «відчуття недослуханості», яке притаманне більшості мешканців. Потреба мешканців бути вислуханими і висловити свої потреби, проговорити спільні проблеми, виявилася дуже актуальною. Про це наголошували ініціативні групи більшості громад, що навіть для них самих стало несподіванкою.

3

Діалог учасників процесу картування відкрив можливості для налагодження партнерських стосунків між різними організаціями та ініціативними громадянами. Це створило умови для співпраці у соціокультурній діяльності, посилило взаємодію між громадою, закладами культури та владою.

4

Працюючи з інструментами картування, активісти виявили не тільки проблемні точки, але й зібрали та зробили видимими багато ресурсів міста.

5

Окремі фокус-групи проводились за участі представників різних цільових груп, яких важко зібрати в одному місці одночасно (люди з інвалідністю та їхні сім'ї, представники міськвиконкому, підприємці). Успіх проведення цих фокус-груп доводить, що різні групи стейкхолдерів позитивно ставляться до процесу картування і потребують майданчика для обміну інформацією.

6

Повною взаємодією та підтримкою місцевої влади на початку проекту могли похвалитися лише декілька громад. В більшості випадків стосунки з місцевою владою можна було назвати партнерськими, поінформованими, нейтральними, такими, що не перешкоджають реалізації задуму проекту. Декілька громад перебували в опозиції, а в деяких питаннях і в конфронтації з місцевою владою. Проте під завершення проекту ступінь взаємодії значно покращився. Представники муніципалітетів, місцеві депутати і міські голови почали самі висловлювати зацікавлення до результатів картування, думки мешканців та активістів. В процесі участі у заходах проекту в декількох громадах представники міськвиконкому, райдержадміністрації і райради отримали нові знання про механізми громадської участі. Результати картування вже представлені або будуть представлені найближчим часом на сесіях міських та районних рад. В трьох громадах є домовленості про додаткові ресурси для видання та поширення результатів картування.

7

Представники 9 громад зазначили, що результати картування мають стати складовою стратегічного плану або підґрунтям для внесення відповідних напрямків у стратегічні завдання планів розвитку міста або громади, що забезпечить стійкість та довготривалість результатів проекту. Внаслідок реформи децентралізації декілька пілотних міст, наприклад, Мерефа, Ізюм, Кам'янка-Бузька, Новоградівка, Новий Розділ стали центрами нових територіальних громад, що передбачає розробку нових стратегічних планів та документів, а також розширення території і долучення нових населених пунктів, які мають бути охоплені картуванням.

8

Результатом також стало покращення комунікації влади з мешканцями та громадськими організаціями. В декількох громадах міські голови задекларували, що майбутня стратегія розвитку міста має базуватися на думках самих мешканців, для цього будуть використані результати дослідження проведеного в рамках проекту. Місцева влада об'єднаних територіальних громад використовуватиме результати картування в розробці стратегії розвитку новостворених громад. Наприклад, у м. Новий Розділ, участь у презентації результатів проекту взяли народний, обласний та місцеві депутати, міський голова.

9

Результати активної взаємодії з владою у межах проекту демонструють реальні зміни – більш системні або у відповідь на конкретну проблему вказану активістами. Наприклад, у процесі картування встановили факт незаконної вирубки дерев, очікується, що прокуратура порушить за цим фактом кримінальне провадження. В декількох містах вже проведені консультації з громадськістю та запроваджена процедура громадського бюджету. Іншим прикладом може бути випадок, коли під час презентації проекту активісти підготували та продемонстрували відеоролик про відсутність доступності до установ для людей з інвалідністю, що змусило муніципалітет усунути недоліки.

НОВОГРОДІВКА

Донецька область

СТАРОБІЛЬСЬК

Луганська область

МЕЛІТОПОЛЬ

Запорізька область

НОВОЯВОРІВСЬК

Львівська область

«Процес картування дав можливість іншим очима подивитися на місто. Ми провели 14 фокус-груп з людьми, з якими взагалі мало хто спілкується, і виявилось, що у кожній групі є власне бачення міста, люди були дуже здивовані. Тепер, коли я йду містом, придивляюсь до кожного місця, кутка «Чи так вони влаштовані?». Стало інше сприйняття дійсності»

м. Новоградівка

«Це наш перший проект спрямований на регіональний розвиток. Хотіли вийти за рамки вузьких груп і стати корисними громаді. Отримали інструменти, які будемо залучати для вирішення інших проблем міста»

м. Старобільськ

«Це наш перший проект спрямований на регіональний розвиток. Хотіли вийти за рамки вузьких груп і стати корисними громаді. Отримали інструменти, які будемо залучати для вирішення інших проблем міста»

м. Северодонецьк

«Коли люди бачать проблеми інших, вони і свої інакше сприймають. Тепер більше знаємо про діяльність один одного. Ми хотіли зібрати базову інформацію про громаду, а зіткнулися із тим, що кожен має своє уявлення. Почали говорити про те, що в нас є і від чого потрібно відштовхуватися. Аналіз і комунікація – це і є позитивні зміни»

м. Новояворівськ

«Участь у проекті дала сили побачити себе зсередини. Опитування показали, що люди дуже чекають цього. «Нарешті нас запитали». Ми не нав'язувалися місцевій владі, але міська рада почала брати нас до уваги. Стало цікаво, почали розпитувати, попросили показати проект публікації. Коли ми отримуємо публікації, знов зберемо людей і роздамо публікацію найактивнішим»

м. Мерефа

«Головний результат – це соціальні зв'язки між учасниками, це наш соціальний капітал. Було цікаво дізнатися, що люди виявляється ще щось хочуть і можуть робити. Через проект ми людям розповідаємо, що вони можуть зробити, що важлива кожна думка. Крім того, є проекти як родить одна організація, а цей був у партнерстві. Дуже цінний досвід взаємодії, співробітництва. Потрібно вчитися взаємодіяти»

м. Мелітополь

Інтеграція з іншими компонентами проекту «Містки громадської активності»

Представники кожної громади-грантера скористалися додатковими можливостями проекту. Найбільше були використані можливості Програми національних обмінів. Кожна громада взяла участь у щонайменше одній поїздці до інших грантерів та приймала у себе колег з інших областей (загалом від 2 до 7 візитів). Результати поїздки дозволили перейняти досвід колег, ознайомитися з традиціями і культурними особливостями іншого регіону, а також переконатися, що спільного між людьми в Україні набагато більше, ніж відмінностей. Міські голови двох міст домовилися про побратимство.

Висновки

Компонент 2 Грантова програма з картування у пілотних громадах виконано в повному обсязі.

12
команд

оволоділи інструментом картування і здійснили картування у своїх громадах на принципах відкритої участі. Результати картування представлені публічно і в більшості громад будуть використані для розробки стратегічних документів розвитку міста/громади. Ця діяльність призвела до позитивних змін та розвитку сприятливого середовища для участі громадян у прийнятті рішень, формуванні ініціатив самоврядування.

КОМПОНЕНТ 3.

ПРОГРАМА НАЦІОНАЛЬНИХ ОБМІНІВ

За впровадження та адміністрування Програми національних обмінів відповідав Центр культурного менеджменту. Центром розроблені процедури та критерії відбору учасників, інструкції для грантерів, правила та порядок звітності.

Програма національних обмінів мала на меті надати соціально активним громадянам можливості для співпраці, діалогу та обміну досвідом з представниками різних регіонів України – сходу, заходу, центру, півдня і півночі. Можливості організувати спільні заходи забезпечувалися через надання індивідуальних мікрогрантів для фізичних осіб або мікрогранту для громадської організації. Програма національних обмінів передбачала охоплення широкого кола тем і не обмежувала потенційних грантерів у виборі формату та тематики заходу.

Географія програми національних обмінів

Критерії відбору учасників програми дотримано - візити обміну здійснювалися у географічно протилежні області.

501 кількість підтриманих обмінів

2 131 кількість учасників

166 міст, містечок, сіл

- подвійний візит
- звідки
- куди

Інтерактивна карта
за посиланням:

www.google.com/maps/d/embed?mid=10qEzMBnkAAPauQUBJnTyxGKDeAVg8hyz

На початку проекту інформація про можливості міжрегіонального обміну в рамках ПНО ще не набула поширення, тож інтенсивність надходження заявок була меншою. Наприкінці першого року заявки на участь у Програмі національних обмінів почали надходити більш інтенсивно, учасники почали подавати більш підготовані та змістовні проекти. Після успішного досвіду участі у Програмі організації та індивідуальні учасники почали звертатися із заявками для повторної участі. Таким чином, у Програмі національних обмінів взяли участь представники всіх областей України.

Львів та міста Львівської області стали лідерами як серед тих хто здійснив поїздки, так і серед тих, хто приймав делегації колег. Друге і третє місце за кількістю здійснених поїздок і прийнятих візитів займають Донецька і Дніпропетровська області та місто Київ, наступні – представники Запорізької та Харківської областей.

Цікаво відзначити області, які «прийняли» набагато більше візитів, ніж здійснили поїздок. Насамперед, це Одеська, Харківська та Івано-Франківська області, Волинська, Вінницька області. Серед областей, які виїжджали частіше, ніж інші приїжджали до них – Кіровоградська, Полтавська, Хмельницька, Чернігівська. Розподіл учасників поїздок за областями свідчить, що більшість учасників програми представляли саме ті області, які є пріоритетними для Проекту «Містки громадської активності, а саме – Львівську, Донецьку, Запорізьку, Харківську, Дніпропетровську. У Луганській області активність подорожніх була дещо меншою, але з рівним співвідношенням «виїзду» і «в'їзду» учасників.

У межах Програми національних обмінів провели заходи на найрізноманітніші теми. Під час кожного візиту могло відбуватися декілька заходів на різні теми, тому точно класифікувати кожен поїздку доволі складно. Узагальнивши проведені заходи, можна виокремити такі тематичні групи:

- Аграрний бізнес
- Активне життя літніх людей
- Бібліотечна справа
- Вуличне мистецтво
- Вшанування пам'яті
- Гендерні студії
- Громадське здоров'я
- Допомога воїнам АТО
- Екологія та збереження довкілля
- Енергозбереження
- Етнографічна спадщина
- Журналістика, блогерство
- Залучення фінансування
- Інтеграція ВПО
- Креативні індустрії
- Медіаосвіта
- Мовознавство, україністика
- Молодіжне лідерство
- Мультинаціональний діалог
- Налагодження культурних зав'язків
- Народні промисли
- Неформальна освіта
- Патрульна поліція
- Правозахист
- Права людей з інвалідністю, інклюзивне суспільство
- Протидія корупції
- Розвиток громад
- Розвиток спорту
- Руйнування стереотипів
- Соціальне підприємництво
- Стратегічне планування
- Сучасна література та літературна спадщина
- Туристичні індустрії
- Управління проектами
- Урбаністичний простір

Під час візитів спілкування, обмін досвідом та знайомство з приймаючою громадою/громадами також відбувалися в різних форматах, зокрема:

- Виставки, фотовиставки
- Візити з обміну професійним досвідом
- Круглі столи, дискусії
- Дослідження громадської думки
- Ігри з командоутворення
- Кінопокази, кінофестивалі
- Книжкові ярмарки
- Літературні читання
- Майстер-класи
- Наукові зустрічі
- Презентації
- Семінари
- Спортивні змагання
- Стажування
- Таборування
- Театральні вистави
- Тренінги
- Фестивалі
- Форум-театр

Серед головних результатів участі у Програмі учасники відзначили такі:

- Новий досвід, спілкування з новими людьми
- Можливість побачити і зрозуміти ситуацію очима інших людей
- Започаткування нових спільних ініціатив
- Можливість продемонструвати та передати власний досвід
- Продемонструвати різноманітність та багатство країни молодому поколінню українців
- Можливість дізнатися про культурні особливості та історію місцевості
- Можливість донести свою думку до інших
- Отримати нові знання, підходи та методи роботи
- Розширення географії діяльності

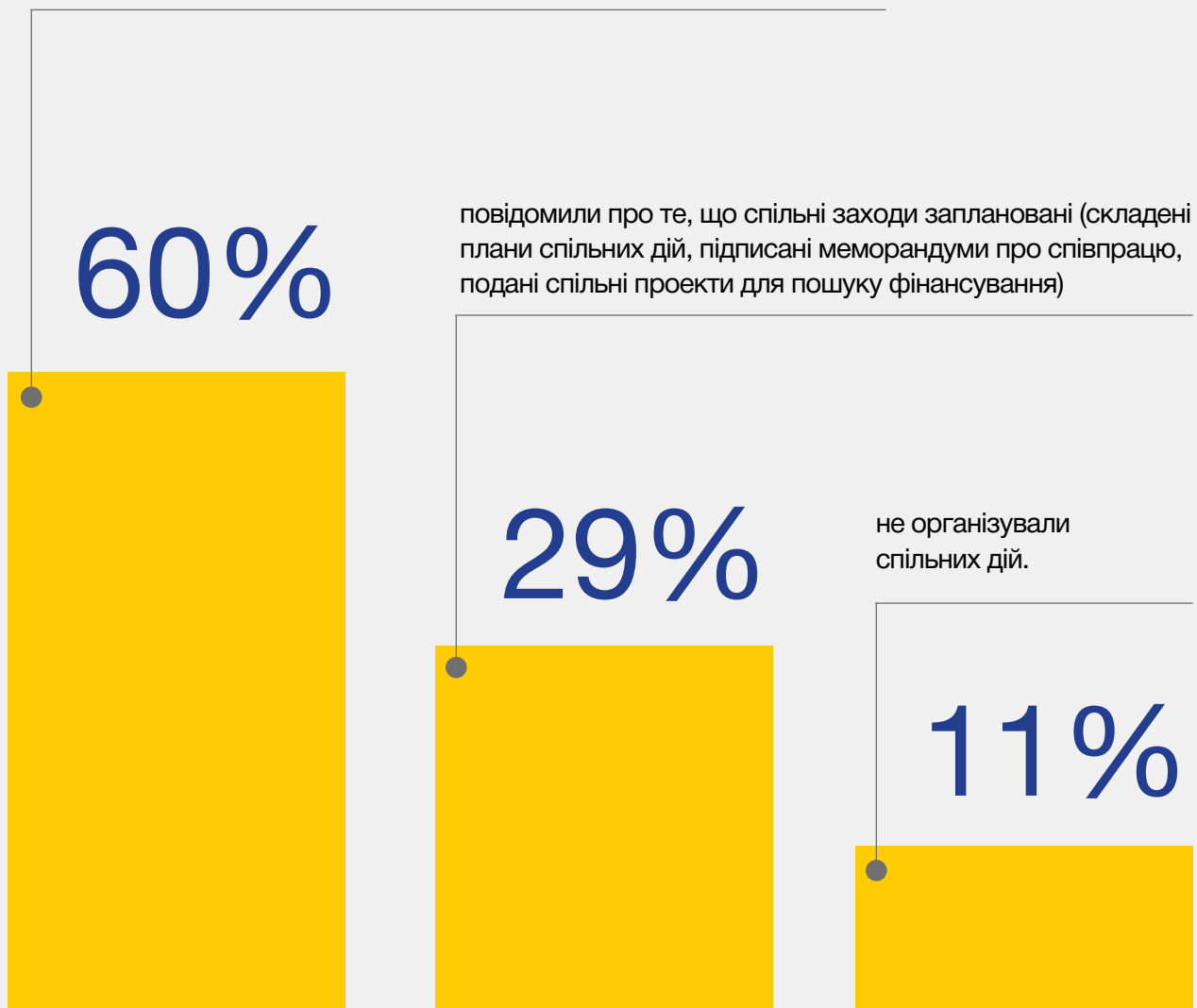
Про стійкість досягнутих результатів Програми обмінів свідчить:

- Започаткування нових практик в своїй організації або в організації приймаючої сторони.
- Встановлення зв'язків між містами у форматі офіційного побратимства.
- Заснування філій організацій в інших регіонах.
- Підтримки місцевої влади до ініціатив, що були запропоновані громадськими активістами після участі в Програмі обмінів.
- Продовження співпраці з партнерами в рамках нових проєктів.
- 100% опитаних зазначили, що продовжують підтримувати зв'язки у той чи інших спосіб, продовжують організовувати спільні зустрічі та заходи.

Спільні ініціативи після участі у Програмі національних обмінів

Результати онлайн-опитування проведеного серед учасників Програми національних обмінів

зазначили про вже реалізовані спільні заходи або інші форми співробітництва (консультації, обмін інформацією, петиції, написання статей, підготовка до візитів у відповідь тощо)

145
респондентів

засвідчили, що 100% опитаних підтримують контакти в той чи інший спосіб (через соціальні мережі, телефоном, спілкуються через Skype)

Під час візитів обмінів спілкування, обмін досвідом та знайомство з приймаючою громадою/громадами також відбувалися в різних форматах, зокрема:

- спільний проект в сфері децентралізації, реалізовано за підтримки MATRA;
- партнерство в «Українській регіональній платформі громадських ініціатив» за підтримки Євросоюзу;
- організація Різдвяних вертепів;
- громадські українознавчі студії «Школа юних журналістів», ознайомлення з творчістю сучасних письменників;
- вистави плейбек-театру, постановки п'єс;
- створення організації «Альянс Переселенцев», що об'єднує 136 учасників;
- спільні видавничі проекти;
- участь у Форумі видавців, у книжкових виставках та толоках;
- створення циклу дитячих телевізійних програм;
- участь у конференціях студентів та викладачів;
- подання спільної заявки на участь у Громадському бюджеті міста з метою дослідження етнічної культурної різноманітності Приазов'я;
- проведення літньої школи самоврядування;
- підписання меморандуму про співпрацю;
- ініціатива про створення горизонтальних партнерств;
- проведення спільних журналістських розслідувань;
- обмін досвідом по роботі з дітьми з синдромом Дауна у інклюзивних дитячих навчальних закладах;
- створення тренерської мережі;
- відкриття філій організації в інших містах;
- онлайн-консультації з соціального підприємництва;
- створення урбан-журналу (онлайн-ового видання PROPOLIS <http://www.propolis.kr.ua/>);
- обмін інформацією та спільна участь у кампанії «Нуль відходів»; природоохоронний форум, присвячений збиранню, сортуванню, переробці та утилізації сміття;
- спільна участь у проекті «Вишиванка єднає Україну»;
- інформаційні заходи щодо розвитку кооперативного і фермерського руху;
- проекти транскордонної співпраці;
- тренінг з бізнес-планування соціальних підприємств та круглий стіл для представників структурних підрозділів ОДА;
- спільний всеукраїнський конкурс дитячих малюнків «Мій Крим»;
- спільні всеукраїнські акції з приводу відновлення прав ВПО;
- спільні зйомки та презентації нових фільмів українських режисерів;
- співпраця між університетськими кафедрами та науковими бібліотеками;
- спільне лобювання задля вирішення житлової проблеми переселенців;
- виставки за результатами збору і вивчення живих історій зібраних під час обміну (поєднання усної історії та мистецтва);
- послуги психосоціальної підтримки для ВПО та членів місцевої громади;
- поширення досвіду фінансової кооперації у форматі соціальної франшизи;
- проведення тренінгів з фінансової грамотності молоді;
- створення туристичної асоціації Луганщини;
- пропагування народної творчості та збереження культурної спадщини, подано заявку до програми Cultural Bridges.

Вплив Програми національних обмінів на діяльність організацій учасників

Всі опитані учасники Програми національних обмінів наголошують, що участь у ній має позитивні наслідки та результати для їхніх організацій. Насамперед відзначають переваги від розширення професійних контактів, домовленостей про співпрацю, запровадження у своїй роботі нових методів та підходів. Більшість учасників також наголосили, що завдяки участі у програмі обмінів їхні організації стали більш публічними, потрапили в поле уваги медіа, що позитивно вплинуло на імідж організації, збільшило довіру і привернуло увагу мешканців до їхньої діяльності. Досвід міжрегіональної співпраці допоміг по-новому побачити свої цілі і можливості, а також сприяв зміцненню команди та залученню волонтерів.

Однією з головних переваг Програми учасники зазначили – гнучкість у виборі тематики, партнерських організацій, формату та тривалості візиту, просту процедуру подання заявки. Загалом учасники високо оцінили організацію та адміністрування Програми, більшість учасників висловилися схвально про всі аспекти взаємодії з Центром культурного менеджменту.

КРОПИВНИЦЬКИЙ

Кіровоградська область

КРАМАТОРСЬК

Донецька область

ЛЬВІВ

Львівська область

МАРІУПОЛЬ

Донецька область

КОМПОНЕНТ 4.

ТРЕНІНГИ З ЛІДЕРСТВА

Виконавці

Головним виконавцем цього компоненту були Українська бібліотечна асоціація (УБА) та Фондація розвитку інформаційного суспільства (ФРІС). Команда УБА у співпраці з командою ФРІС відповідали за зміст тренінгової програми, розробку тренінгових матеріалів, здійснювали адміністративне управління та надавали логістичну підтримку тренінгової програми.

Учасники

Тренінгова програма з лідерства була розроблена та впроваджується для внутрішньо-переміщених осіб з метою підтримки їхніх громадських, соціальних та бізнес ініціатив у нових місцях проживання.

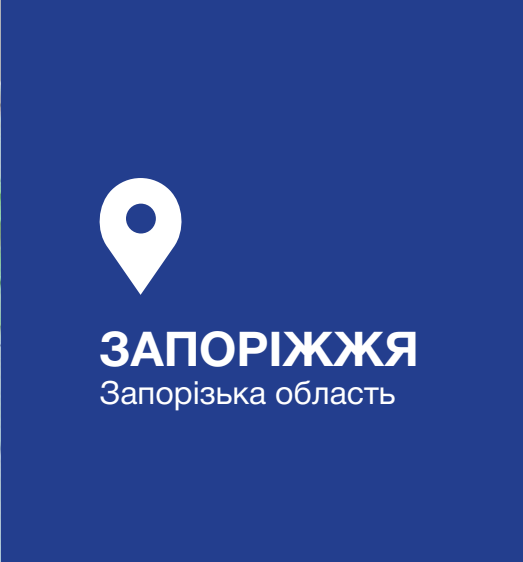
У тренінгах з лідерства взяли участь представники пілотних громад з картування, які вже приєдналися до роботи ініціативних груп.

	Досягнуті показники	Цільові показники
 Кількість тренінгів з лідерства	4	4
 Кількість учасників тренінгів з лідерства	99	100

Після першого семінару був проведений детальний аналіз програми, проаналізовані відгуки та пропозиції учасників, відбулося спільне обговорення між командою тренерів та організаторів. В результаті була удосконалена програма, в ній передбачили поділ на тематичні групи, а також можливість отримувати індивідуальні консультації від тренерів. До програми третього семінару додали ігровий компонент – учасникам була запропонована симуляційна гра «Світ громад». Також учасники мали можливість отримати індивідуальні онлайн консультації з тренерами проекту.

Головним результатом участі у тренінгу мали стати громадські, соціальні та бізнес-ініціативи, започатковані учасниками у своїх громадах. Відповідно до результатів опитування та змісту портфоліо учасників проекту учасники навели такі приклади та досягнення своєї лідерської активності:

- Видання книги.
- Організація творчих майстерень, майстер-класів.
- Урбаністичні та культурно-просвітницькі проекти.
- Отримання другої вищої освіти.
- Започаткування бізнесу.
- Участь у благодійній діяльності.
- Участь у волонтерській діяльності.
- Адміністрування порталу з інформацією для переселенців.
- Запуск бізнес-інкубатора для переселенців зі східної частини України і Криму, а також для бійців АТО.
- Організація хоббі-бутіку та центру навчання.
- Правозахисна діяльність, судовий процес на захист прав переселенців брати участь у місцевих виборах.
- Активна тренерська діяльність.
- Створення та офіційна реєстрація громадської організації (6 прикладів).
- Відкриття творчого простору для дозвілля — бібліотечного хабу.
- Ініціативи з розвитку інфраструктури міста.
- Організація послуг з консультування з розробки бізнес-планів для місцевих мешканців.
- Старт бізнесу в сфері громадського харчування (3 приклади).
- Створення хаб-простору для діяльності громадських ініціатив та об'єднань міста Краматорська.
- Отримання гранту на розвиток бізнесу – органічної фермерської продукції.
- Фотобізнес.
- Волонтерська та громадська діяльність для поліпшення життя в новій громаді
- Діяльність з відродження та збереження народних традицій та звичаїв.
- Розвиток туристичного кластеру в Дніпрі.
- Створення центру фасилітації та діалогових заходів в громадах Дніпропетровської та Донецької області.
- Комплексна підтримка двох громад Полтавської області за допомогою соціальних та підприємницьких проектів, освітніх, культурних заходів, програм розвитку громад.
- Кар'єрне зростання, нова керівна посада та формування команди.
- Розвиток бізнесу в аграрному секторі, тренінги для переселенців, адвокація прав переселенців – отримання 22 земельних ділянок.
- Кулінарний бізнес.
- Швейний бізнес.
- Започаткування соціального підприємництва.
- Допомога у створенні ГО активістам із числа ВПО та організація спілки, яка об'єднала більше 10 громадських організацій із різних районів Запорізької області.
- Створення «Центр громадської активності», запуск дитячого кіно гуртка.

КОМПОНЕНТ 5.

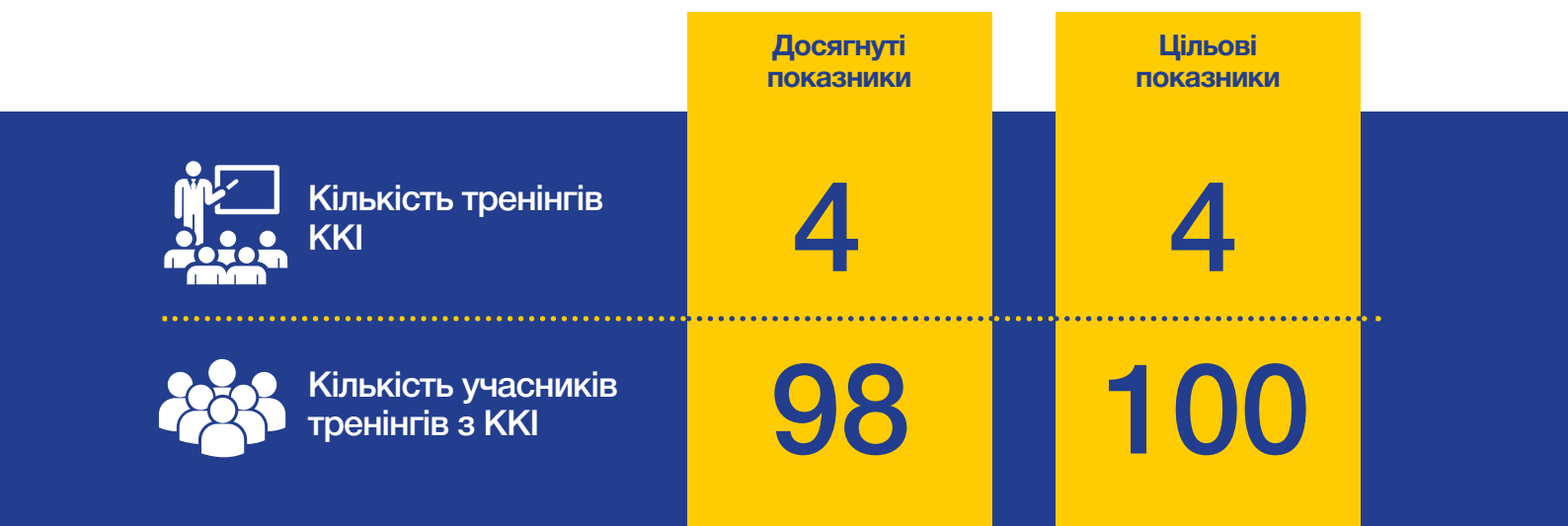
ТРЕНІНГИ З КРЕАТИВНИХ ІНДУСТРІЙ

Виконавці

Головним виконавцем цього компоненту був Центр культурного менеджменту. Команда ЦКМ відповідала за підбір тренерів, зміст тренінгової програми, розробку тренінгових матеріалів, здійснювала адміністративне управління та надавала логістичну підтримку та інформаційний супровід тренінгової програми.

Учасники

Тренінгова програма з креативних індустрій, насамперед адресована ВПО, була розроблена та впроваджувалася для внутрішньо переміщених осіб з метою підтримки їхніх соціальних та бізнес ініціатив у сфері креативних індустрій. Тренінгова програма поєднувала два тематичні напрямки: теоретичні засади та приклади креативних індустрій та базову інформацію про підприємництво, бізнес-планування, навички переговорів, маркетинг та просування продукту.

На момент участі у семінарах, більшість учасників вже мали конкретні плани чи ідеї своїх проєктів. Близько третини учасників ініціювали створення проєктів соціального спрямування, великий інтерес учасників викликала тема соціального підприємництва.

Загалом більшість учасників зазначили, що їхні очікування від тренінгу справдилися. Оціночні анкети містили позитивні відгуки щодо тематичного наповнення, балансу практичних і теоретичних завдань, організаційних аспектів семінару.

Серед головних короткотермінових результатів семінару учасники зазначили:

- Дізналися про приклади успішних проєктів та зустрілися з їх власниками.
- Позналилися з цікавими людьми і створили команду для спільних проєктів.
- Представили свої бізнес-ідеї і отримали відгуки від колег.
- Отримали практику презентаційних навиків.
- Структурували свої знання щодо бізнес-планування, розширення клієнтської бази, позиціонування товару.
- Дізналися про розвиток креативних індустрій у світі.

Учасники тренінгів з креативних індустрій долучилися до інших компонентів проєкту:

Опитані учасники також повідомили про поїздки та заходи, які здійснювали та організовували самостійно, незалежно від заходів Проєкту. Учасники саме цього компоненту найчастіше підтримують подальші зв'язки та спілкування, беруть участь у спільних ініціативах, культурних та мистецьких проєктах. Крім того, учасники підтримують контакти та активно спілкуються через групи у соціальних мережах. Окрім своїх власних бізнес- або мистецьких проєктів, декілька з них популяризують та демонструють потенціал креативних індустрій серед представників місцевої влади, насамперед, у Дніпрі, Запоріжжі та Львові.

КОМПОНЕНТ 7.

ФОРУМИ І ЯРМАРОК КУЛЬТУРНИХ ТА КРЕАТИВНИХ ІНДУСТРІЙ

Виконавці

Головним виконавцем цього компонента був Благодійний фонд «Помагаєм» з міста Дніпро. Фонд відповідав за розробку концепції та планування заходів, підбір спікерів, висвітлення заходу у ЗМІ, проведення, адміністративне управління та логістичну підтримку трьох форумів. Четвертий захід було організовано Центром культурного менеджменту у Львові.

У межах проекту проведено 4 заходи:

лютий
2017

I ФОРУМ

«Креативні індустрії для розвитку території»

червень
2017

II ФОРУМ

«Креативні індустрії для активного життя»

листопад
2017

III ФОРУМ

«Креативні індустрії: Україна світу»

березень
2018

IV ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ЯРМАРОК

культурних та креативних індустрій

Учасники

Учасниками заходів могли стати учасники інших компонентів проекту, внутрішньо переміщені особи, представники місцевої влади, бізнесмени, автори креативних проектів в галузі культури, туризму спорту, літератури, музики, громадських ініціатив.

Форум креативних індустрій був задуманий як майданчик, який об'єднає осіб, зацікавлених в розвитку своїх креативних ідей, інвесторів. Цей компонент мав доповнити та об'єднати інші компоненти та сприяти економічним результатам проекту.

Перші три заходи були проведені у форматі форуму. Перший і другий форум відрізнялися за тематикою та частково за форматом. Однією з найбільших проблем в організації форумів креативних індустрій стала мала кількість інвесторів та їхній слабкий інтерес до регіону Дніпра, який відлякує багатьох потенційних інвесторів близькістю військових дій та нестабільністю в країні. У зв'язку з цим, четвертий захід було переформатовано і проведено у Львові. Головним завданням організаторів було знайти реальні проекти, які потребують фінансування і забезпечити прозорий відбір для подальшої фінансової підтримки найбільш вдалих і конкурентоспроможних ініціатив. Під час четвертого заходу розробники представили 20 проектів, 6 з яких отримали фінансову підтримку, а іншим було надано консультаційний супровід та менторську підтримку.

Головні результати

Головним результатом для учасників форумів стало те, що активні люди мали можливість познайомитися, встановити зв'язки, побачити та надихнутися ідеями інших. Учасники дізналися і почали використовувати такі інструменти залучення ресурсів - співфінансування від місцевої влади, пошук донорів і підготовка заявок, використання інструментів спільнокошту, подання проектів на конкурси в рамках бюджету участі. Учасники, які брали участь у першому форумі, на другому вже виступали з презентаціями й озвучували результати виконаної роботи.

ДНІПРО

Дніпропетрівська
область

ЛЬВІВ

Львівська область

КОМПОНЕНТ 7.

КАМПАНІЯ СОЛІДАРНОСТІ

Національна Кампанія солідарності є наскрізною темою всього проекту, що має на меті формування культури солідарності в українському суспільстві та підтримки людей, які постраждали від війни на сході України.

Принципи кампанії

Центр культурного менеджменту разом із співвиконавцями Проекту розробили ключові принципи Кампанії солідарності. Ці принципи мали стати основою інформаційних повідомлень, а також підґрунтям стратегії та заходів Проекту. Принципи Кампанії є публічною інформацією, вони розміщені на сайті та запропоновані для ознайомлення учасникам всіх заходів Програми.

Партнери та учасники використовували для публічності заходів веб-сайт www.bridges.org.ua

офіційну сторінку проекту у соціальних мережах www.facebook.com/BridgingGapsICE/

Публічність та інформаційні повідомлення

Всі компоненти проекту реалізують відповідно до принципів відкритості та публічності. Аналіз інформаційних повідомлень, відкритих джерел та медіа-моніторингових звітів показав:

1

Анонси заходів, оголошення про набір учасників, запрошення спікерів, пошук надавачів послуг з проведення тренінгів були розміщені у відкритому доступі щонайменше за 3-4 тижні до початку події. Загалом, діяльність Проекту була анонсована за допомогою щонайменше 150 інформаційних повідомлень.

2

Інформація поширюється через офіційний сайт Проекту, офіційні сайти організацій співвиконавців, через найбільш популярні інформаційні портали та ресурси громадського сектору, тематичні групи у соціальних мережах, створені учасниками заходів, на персональних сторінках учасників заходів проекту та його прихильників, на місцевих медіа-ресурсах.

3

Вимоги публічності та відкритості інформації від самого початку передбачено вимогами проекту, так, участь у Програмі національних обмінів передбачає представлення публічного звіту про результати візиту обмінів. Всі звіти розміщувалися на порталі Програми національних обмінів, а згодом на новоствореному сайті Проекту www.bridges.org.ua.

4

Головні ідеї Кампанії доносять через численні інформаційні повідомлення, які з'являються внаслідок роботи проекту, проведення публічних заходів, семінарів, форумів, роботи в громадах. У базі даних Центру культурного менеджменту зібрано приклади щонайменше 300 публікацій, без урахування передруків та подальшого поширення у соціальних мережах.

5

Інформаційні повідомлення першого півріччя впровадження проекту були менш численними, переважно мали формат анонсу або констатації факту проведення заходу. Наприклад, учасники тренінгів з картування пояснювали свою слабку інформаційну діяльність слабким інтересом до громадських ініціатив місцевих комунальних ЗМІ; практикою платних повідомлень; відсутністю яскравого інформаційного приводу; браком навичок взаємодії з медіа. Ці причини були враховані організаторами та тренерами, додаткова навчальна сесія з питань комунікацій під час другого семінару допомогла учасникам семінару з картування та потенційним грантерам, посилити свою інформаційну діяльність. Після участі у другому семінарі ініціативні групи посилили інформування громади, що також допомогло залучити нових активістів та прихильників.

6

Наприкінці першого року кількість інформаційних повідомлень значно збільшилася, а впродовж другого року потік інформаційних повідомлень став інтенсивним завдяки збільшенню учасників всіх компонентів проекту. Більшість повідомлень містять змістовну інформацію про цілі та завдання проекту, про переваги і можливості, які надає проект своїм учасникам. Теми картування громад представлені в повідомленнях з точки зору переваг, які дає цей інструмент для активізації та мобілізації зусиль громадян для розвитку міста, залучення інвесторів, розвитку туристичного потенціалу малих міст та громад.

7

Найбільшого розголосу набув компонент Програми національних обмінів. Візити у межах програми супроводжувалися висвітленням у місцевих медіа, а також повідомленнями на персональних сторінках учасників візитів.

8

Теми розвитку креативних індустрій продовжують висвітлюються учасниками тренінгів з картування та учасників форумів та інвестиційного ярмарку, проведених у межах проекту. Можна зазначити, що наприкінці проекту (станом на травень 2018 р.) приклади, ідеї креативного бізнесу, а також економічний потенціал креативних індустрій висвітлюється в українських медіа набагато частіше, ніж на початку проекту.

Інформаційна складова стала наскрізною темою всього проекту, що сприяла розвитку культури солідарності в українському суспільстві та підтримки людей, які постраждали від війни на сході України. Вимоги донора щодо маркування та брендингу проекту дотримано як виконавцями, так і грантерами проекту.

Результати підсумкового форуму учасників проекту «Містки громадської активності»

Проект став поштовхом для багатьох громадських ініціатив та надав можливості для мережування, партнерства, обміну досвідом для великої кількості молодих громадських організацій з малих міст України. На завершальному етапі реалізації проекту, 21-22 травня 2018 р. у Києві відбувся Підсумковий форум учасників проекту «Містки громадської активності». Фінальна зустріч найбільш активних учасників всіх компонентів проекту підтвердила запит і готовність розвивати партнерство та продовжувати вже започатковані ініціативи. Найбільш перспективними визначено такі напрямки: розвиток зв'язків між учасниками програми, інноваційне соціальне підприємництво, продовження програми національних обмінів в оновленому форматі, формування транскордонної платформи обмінів, створення опорних центрів розвитку та підтримки НДО у малих містах України.